

T.C.
İstanbul
YENİ YÜZYIL
ÜNİVERSİTESİ

ECZACILIK FAKÜLTESİ

2025-2026 Eğitim Yılı Bahar Yarıyılı

Dersin Adı: Kapsayıcı ve Erişilebilir Sunum Teknikleri			Dersin Kodu: USD120
3 AKTS	2 yıl – 1 yarıyıl	Lisans	Seçmeli
	Teorik: 2 s/ hafta	Uygulama: 0 s/ hafta	Türkçe
Öğretim Elemanı Adı Öğretim Görevlisi Ceren Ay e-posta adresi: cerenulku.ay@yeniyuzyil.edu.tr İrtibat telefonu: 444 5001			

Görüşme Saatleri:

Gün/Saat

13:00-16:00 Perşembe

(Varsa) Dersin web sayfasının adresi:

Bu dersin amacı; öğrencilerin, farklı ihtiyaçlara, dilsel ve bilişsel düzeylere, duyuşsal ve fiziksel farklılıklara sahip bireyleri kapsayacak biçimde erişilebilir, kapsayıcı, anlaşılır ve etkili sunumlar tasarlayabilme ve sunabilme yetkinliği kazanmalarını sağlamaktır. Ders, öğrencilerin sunumu yalnızca bir aktarım aracı olarak değil; eşit katılımı, bilgiye erişimi ve kapsayıcı iletişimi mümkün kılan bir kamusal iletişim pratiği olarak değerlendirebilmelerini hedeflemektedir.

Bu kapsamda ders; öğrencilerin görsel, işitsel, dilsel ve bilişsel erişilebilirlik ilkelerini tanımlarını; farklı hedef kitlelere (engelliler, yaşlılar, yabancı dil konuşanlar, düşük okuryazarlık düzeyine sahip bireyler vb.) yönelik sunum içeriklerini etik, hak temelli ve kapsayıcı bir perspektifle yeniden yapılandırabilmelerini amaçlamaktadır. Öğrencilerin, sunum tasarımıyla kullanılan dil, görsel materyal, slayt yapısı, anlatım biçimi ve sunum ortamını erişilebilirlik ve evrensel tasarım ilkeleri doğrultusunda değerlendirebilme ve dönüştürebilme becerisi kazanmaları hedeflenmektedir.

Dersin bir diğer amacı; öğrencilerin, akademik, mesleki ve kamusal ortamlarda sunum yaparken dışlayıcı, karmaşık veya erişimi kısıtlayan iletişim biçimlerinin farkına varabilmeleri, bu engelleri azaltmaya yönelik kapsayıcı iletişim stratejileri geliştirebilmeleri ve farklı izleyici profillerine uygun sunum teknikleri uygulayabilmeleridir. Bu doğrultuda ders, öğrencilerin hem yüz yüze hem de dijital ortamlarda erişilebilir sunum hazırlama ve sunma yeterliliği kazanmalarını da amaçlamaktadır.

Sonuç olarak bu ders, öğrencilerin mezuniyet sonrasında akademik, mesleki ve toplumsal yaşamda herkes için anlaşılır, erişilebilir ve kapsayıcı iletişim kurabilen, etik ve toplumsal sorumluluk bilinci yüksek bireyler olarak sunum ve anlatım becerilerini kullanabilmelerine katkı sunmayı hedeflemektedir. **Öğrenme Çıktıları ve Alt Beceriler:** Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenci:

Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenci, erişilebilirlik ve sosyal girişimcilik kavramlarını ve erişilebilirliğin fiziksel, dijital ve iletişim boyutlarını açıklar; toplumsal sorunları hak temelli bir perspektifle analiz eder ve engelliler ile kırılgan grupların karşılaştığı erişim sorunlarını belirler; erişilebilirlik odaklı bir sosyal sorun alanını tanımlar ve hedef kitleyi, sorun alanını ve etki çerçevesini ortaya koyar; kullanıcı odaklı ve kapsayıcı tasarım ilkelerine dayalı yenilikçi çözüm fikirleri geliştirir; bir sosyal girişim fikrini değer önerisi, faaliyetler, paydaşlar ve etki bileşenleriyle birlikte proje modeline dönüştürür; sosyal etki kavramını açıklar ve basit bir etki planı hazırlar; sürdürülebilirlik ve kaynak geliştirme boyutlarını değerlendirerek temel stratejiler önerir; etik, insan hakları ve kapsayıcılık ilkelerini girişim

tasarımına entegre eder; ekip çalışması ve paydaşlarla iş birliği içinde çalışır; erişilebilirlik odaklı bir sosyal girişim fikrini yazılı ve sözlü olarak etkili biçimde sunar.

Dersin kısa tanımı: Bu ders, farklı hedef kitleler için erişilebilir, kapsayıcı ve etkili sunumlar tasarlama ve sunma becerilerini geliştirmeye odaklanır. Ders kapsamında görsel, işitsel, dilsel ve bilişsel erişilebilirlik ilkeleri, kapsayıcı dil kullanımı, evrensel tasarım yaklaşımı ve hem yüz yüze hem de dijital ortamlarda sunum içeriklerinin farklı ihtiyaçlara göre uyarlanması ele alınır.

Genel Yeterlilikler: Öğrencilerin farklı hedef kitlelere yönelik erişilebilir ve kapsayıcı sunumlar tasarlayabilme, görsel, işitsel, dilsel ve bilişsel erişilebilirlik ilkelerini sunum süreçlerine uygulayabilme, kapsayıcı ve anlaşılır dil kullanabilme, sunum içeriklerini farklı ihtiyaçlara göre uyarlayabilme, yüz yüze ve dijital ortamlarda etkili ve etik sunum yapabilme ve kamusal, akademik ve mesleki ortamlarda kapsayıcı iletişim becerisi geliştirebilme yeterliliklerini kazandırmayı amaçlar.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri: Anlatım, soru-cevap, olgu sunum ve tartışma yöntemleri kullanılmaktadır.

Değerlendirme Yöntemi: Değerlendirme; ara sınav, uygulamalı ödev/proje ve final sınavı üzerinden yapılır; ara sınavın başarı notuna katkısı %30, uygulamalı ödev veya projenin katkısı %30 ve final sınavının katkısı %40'tır.

Önerilen Ders Kitabı:

1- <https://tidsozluk.aile.gov.tr/>

Yardımcı Okumalar:

Görsel ve işitsel sunumlar (power point sunumları)

Dersin İçeriği: Ara sınav(lar) ve final sınavı için belirlenen günler de belirtilecektir.

HAFTALIK KONULAR

Hafta	Konular
1	Derse giriş, dersin amacı ve kapsamı, erişilebilirlik ve sosyal girişimcilik kavramlarına genel bakış
2	Erişilebilirlik ve kapsayıcılık nedir? Temel kavramlar ve evrensel tasarım ilkeleri
3	Hedef kitle analizi ve farklı ihtiyaç grupları (engelliler, yaşlılar, yabancı dil konuşanlar vb.)
4	Görsel erişilebilirlik: slayt tasarımı, renk, kontrast, tipografi ve görsel düzen
5	Dilsel ve bilişsel erişilebilirlik: sade dil, anlaşılır anlatım ve yapılandırılmış içerik
6	İşitsel erişilebilirlik ve çoklu ortam kullanımı (altyazı, betimleme, destekleyici araçlar)
7	Arasınav
8	Yüz yüze sunumlarda kapsayıcı anlatım teknikleri ve beden dili
9	Dijital ve çevrim içi ortamlarda erişilebilir sunum hazırlama ve sunma
10	Etik, hak temelli yaklaşım ve kapsayıcı iletişimde sorumluluklar
11	İyi ve kötü sunum örneklerinin analizi, vaka çalışmaları
12	Uygulamalı atölye: öğrenci sunum tasarımlarının geliştirilmesi
13	Öğrenci proje sunumları ve geri bildirim
14	Final sınavı / Proje

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI PAYI
Devam		
Laboratuvar		
Uygulama	1	
Alan Çalışması(varsa)		
Derse Özgü Staj (Varsa)		
Ödev	2	
Sunum	1	

Projeler	1	30
Seminer	1	
Ara sınav	1	30
Final	1	40
TOPLAM		%100

DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE İLİŞKİSİ

No	Program Yeterlikleri/Çıktıları	*Katkı Düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	Erişilebilirlik, kapsayıcılık, evrensel tasarım ve kamusal iletişim alanlarına ilişkin temel kavramları ve kuramsal yaklaşımları bilir; bu kavramları sunum ve anlatım pratiklerine uyarlayarak kullanır.					5
2	Farklı hedef kitlelerin (engelliler, yaşlılar, farklı dil ve kültürlerden bireyler, düşük okuryazarlık düzeyine sahip kişiler vb.) iletişim ihtiyaçlarını analiz eder; sunum içeriğini bu ihtiyaçlara göre yeniden yapılandırır.					5
3	Görsel, işitsel, dilsel ve bilişsel erişilebilirlik ilkelerini sunum tasarımına entegre eder; slayt, görsel materyal ve anlatım biçimini erişilebilirlik standartlarına uygun biçimde düzenler.					5
4	Kapsayıcı ve anlaşılır dil kullanımını benimser; karmaşık, dışlayıcı veya erişimi kısıtlayan anlatım biçimlerini dönüştürerek sade ve yapılandırılmış içerikler üretir.					5
5	Sunumun yapısını, akışını ve mesaj örgüsünü hedef kitleye ve bağlama uygun biçimde planlar; etkili hikâyeleştirme ve anlatım tekniklerinden yararlanır.					5
6	Yüz yüze ve dijital ortamlarda sunum yaparken beden dili, ses kullanımı ve etkileşim tekniklerini erişilebilirlik ve kapsayıcılık ilkeleri doğrultusunda uygular.				4	
7	Altyazı, görsel betimleme, alternatif metin ve yardımcı teknolojiler gibi destekleyici araçları sunum süreçlerine entegre ederek çoklu erişim kanalları oluşturur.					5
8	Akademik, mesleki ve kamusal ortamlarda sunum yaparken etik, insan hakları ve eşitlik ilkelerini gözetir; ayrımcı ve dışlayıcı pratiklerden kaçınır.					5
9	Mevcut sunum örneklerini erişilebilirlik ve kapsayıcılık açısından eleştirel biçimde değerlendirir; güçlü ve zayıf yönlerini analiz eder.					5
10	Geri bildirimleri dikkate alarak sunum içeriğini ve anlatım biçimini geliştirir; sürekli iyileştirme ve öğrenme yaklaşımını benimser.					5
11	Takım çalışması içinde ortak sunumlar hazırlar; rol paylaşımı yapar ve iş birliğine dayalı üretim süreçlerini yönetir.					5
12	Sunum içeriğini yazılı, görsel ve sözlü bileşenleriyle birlikte bütüncül bir iletişim ürünü olarak tasarlar ve uygular.					5
13	Kendi alanına özgü konuları kapsayıcı ve erişilebilir biçimde anlatabilecek sunumlar geliştirir; mesleki iletişim yetkinliğini güçlendirir.			3		
14	Yaşam boyu öğrenme bilinciyle erişilebilirlik, dijital iletişim ve kapsayıcı tasarım alanındaki güncel gelişmeleri izler; sunum ve iletişim becerilerini sürekli olarak geliştirir.			3		

*1 en düşük, 2 düşük, 3 orta, 4 yüksek, 5 en yüksek ya da tamamen/kısmen şeklinde de belirtilebilir.

AKTS (İŞ YÜKÜ TABLOSU)

Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam
-------------	------	-------------	--------

			İş Yüğü
Ders Süresi (Sınav haftası dahil 14 hafta)	13	2	26
Laboratuar			
Uygulama			
Derse Özgü Staj (varsa)			
Alan Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	13	5	65
Sunum / Seminer Hazırlama	1	1	1
Proje	1	1	1
Ödevler	1	1	1
Ara sınavlar	1	1	1
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1	1
Toplam			96/30=3.2